

Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
Андреевка авыл жирлеге Советы

КАРАР

№ 112

«15» ноябрь 2019 ел

Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районның «Богдашкино авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә бюджет процессы түрүнда»ғы нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районның Богдашкино авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Богдашкино авыл жирлеге Советы, КАРАР ИТТЕ:

1. «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районның Богдашкино авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы түрүнда Нигезләмәне расларга (1 нче күшымта).

2. Тубәндәге каарларны үз көчен югалткан дип танырга:

-Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районның Богдашкино авыл жирлеге Советының 2010 елның 14 апрелендәге 160 номерлы «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районның Богдашкино авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы түрүндагы нигезләмәне раслау хакында» каары

- Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Богдашкино авыл жирлеге Советының 2015 елның 15 октябрендәге 12 номерлы «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районның Богдашкино авыл жирлеге Советының 2010 елның 14 апрелендәге 160 номерлы «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районның Богдашкино авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы түрүндагы нигезләмәне раслау хакында» каарына үзгәрешләр керту түрүнда» каары».

- Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районның Богдашкино авыл жирлеге Советының 2016 елның 10 июнендәге 34 номерлы «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районның Богдашкино авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районның Богдашкино авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы

турындағы нигезләмәне раслау хакында» 2010 елның 14 апрелендәге 160 номерлық каарына үзгәрешләр көртү түрүнде» каары.

3. Әлеге каарны Нурлат муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга.

4. Әлеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны үз жаваплылығымда калдырам.

Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
Богдашкино авыл жирлеге
Советы рәисе

А.Л. Михайлова

АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНДӘ БЮДЖЕТ ПРОЦЕССЫ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

Статья 1. Әлеге Нигезләмә белән жайга салына торган хокукий мәнәсәбәтләр һәм аларның хокукий нигезе

1. Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" 2004 елның 28 июлendәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, авыл жирлеге Уставы нигезендә эшләнде, әлеге нигезләмә шулай ук авыл жирлеге бюджетын төзү, карау, раслау, үтәү һәм аның үтәлешен тикшереп тору барышында, шулай ук муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру һәм авыл жирлегенең муниципаль бурычы белән идарә итү барышында бюджет хокук мәнәсәбәтләре субъектлары арасында барлыкка килә торган бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала.

2. Авыл жирлеге бюджет хокук мәнәсәбәтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, әлеге Нигезләмә, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы бюджет законнарының башка актлары, муниципаль хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 2. Төшенчәләр һәм терминнар

1. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән мәгънәдә кулланыла.

Статья 3. Бюджетның хокукий рәвеше

1. Авыл жирлеге бюджеты (алга таба - жирлек бюджеты) авыл жирлеге Советы карары рәвешендә эшләнә һәм раслана (алга таба – жирлек Советы).

2. Авыл жирлеге муниципаль берәмлеке бюджеты чираттагы финанс елына һәм план чорына төзелә һәм раслана.

3. Бюджет проектын формалаштыру Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп кабул ителә торган жирлек советының хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Жирлек Советының жирлек бюджеты турындагы карары чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан үз көченә керә һәм, әгәр жирлек бюджеты турында карарда башкасы каралмаган булса, финанс елының 31 декабренә кадәр гамәлдә була.

Статья 4. Бюджет процессы принциплары

1. Авыл жирлеге бюджет процессы Россия Федерациисе Бюджет кодексы белән билгеләнгән Россия Федерациисе бюджет системасы принципларына нигезләнә:

- Россия Федерациисе бюджет системасының бердәмлеге;
- Россия Федерациисе бюджет системасы бюджетлары арасында бюджетлар кытлыкларын финанслау керемнәрен, чыгымнарын һәм чыганакларын бүлү; бюджетларның мөстәкыйльләгә;
- Россия Федерациисе субъектларының, муниципаль берәмлекләрнең бюджет хокуклары тигезләгә;
- бюджет кытлыкларын финанслау чыганакларының, керемнәрнең һәм чыгымнарының чагылышы;
- жирлек бюджеты баланслылыгы;
- бюджет чараларын куллануның нәтижәлелеге һәм нәтижәлелеге;
- бюджет чыгымнарын гомуми (җыелма) каплау;
- ачыклык;
- жирлек бюджетының дөресләгә;
- бюджет акчаларының адреслары һәм максатчан характеристы;
- бюджет чыгымнарының ведомство буйсынуы;
- касса бердәмлеге.

Статья 5. Бюджет процессы этаплары

1. Авыл жирлеге бюджет процессы тубәндәге этапларны үз эченә ала:

- авыл жирлеге һәм аның икътисады тармакларының социаль-икътисадый үсеш фараразларын эшләү, җыелма финанс балансын әзерләү;
- жирлек бюджеты проектын төзү;
- жирлек бюджеты проекты һәм жирлек бюджеты үтәлеше турында отчет буенча ачык тыңлаулар үткәру;

- жирлек бюджетын карау һәм раслау;
- жирлек бюджетының үтәлеше;
- тиешле елга бюджет турындагы карага үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту;
- жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисапны раслау;
- бюджет үтәлеше турында еллык хисапка тышкы тикшерү уздыру.

2. Муниципаль финанс контроле бюджет процессының барлық этапларында гамәлгә ашырыла.

3. Бюджет һәм салым сәясәте өлкәсендә жирлек Советы каарлары проектлары билгеләнгән тәртиптә ачык бәйсез экспертиза узарга тиеш.

Статья 6. Бюджет процессында катнашучылар

1. Авыл жирлеге бюджет процессында катнашучылар булып торалар:

- авыл жирлеге Советы;
- авыл жирлеге башкарма комитеты;
- бюджет акчаларын баш бүлүчеләр;
- бюджет акчаларын бүлүчеләр;
- казначылык органнары;
- Россия Федерациисе законнары, Татарстан Республикасы законнары белән Бюджет, салым һәм башка вәкаләтләр йөкләнгән башка органнар;
- бюджет акчаларын алучылар.

Статья 7. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. авыл жирлеге Советы:

- бюджет проектын жирлек Советына керту тәртибен һәм вакытын, аны карау һәм раслау тәртибен, шулай ук жирлек бюджетын үтәү, аның үтәлешен контролдә тоту, аның үтәлеше турындагы хисапны раслау тәртибен билгели;
 - чираттагы финанс елы башланганчы жирлек бюджетын карый һәм раслый;
 - жирлек бюджеты үтәлеше турында отчет раслый;
 - агымдагы елга жирлек бюджеты турындагы каарга үзгәрешләр һәм ёстәмәләр кертә;
 - алдан, агымдагы һәм киләсе финанс контролен гамәлгә ашыра;
 - салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә жирле салымнарны һәм жыемнарны билгели, үзгәртә һәм юкка чыгара;
 - жирле салымнар буенча салым ташламаларын, аларны куллану нигезләрен һәм тәртибен билгели;
 - жирлекнең социаль-икътисади үсеш программаларын кабул итә;
 - муниципаль милектәге мәлкәт белән идарә итү һәм идарә итү тәртибен, шулай ук район бюджетына аны кулланудан кергән табыш юнәлешләрен билгели;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнмәгән муниципаль бурый китабына кертелүче мәғълумат составын билгели;
- максатчан бюджет фондлары акчаларын тоту тәртибен билгели;
 - муниципаль бурыйка хәзмәт күрсәтү тәртибен раслый;
 - Россия Федерациясе Бюджет кодексы, авыл жирлеге Уставы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;
 - авыл жирлеге бюджет, салым һәм бурый сәясәтен билгели;
 - башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

2. авыл жирлеге башкарма комитеты:

- жирлек Советы каравына кирәkle документлар һәм материаллар белән жирлек бюджеты проектын кертә;
 - жирлек Советы каравына жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисап проектын кертә;
 - жирлек Советы каравына жирлек бюджеты турындагы каарга үзгәрешләр һәм ёстәмәләр керту турында каар проектларын кертә;
 - жирлек бюджеты үтәлешен тәэмин итә;
 - жирле салымнарны һәм жыемнарны билгеләү, үзгәртү, юкка чыгару буенча хокукый актлар проектларын, жирле салымнар буенча салым ташламаларын керту һәм юкка чыгару буенча тәкъдимнәр әзерләүне оештыра;
 - авыл жирлекенең социаль-икътисади үсеш программын төзүне оештыра;
 - муниципаль бурый кенәгәсән алып бару тәртибен раслый;
 - муниципаль бурый белән идарә итә;
 - бюджет кытлыгын эчке финанслау чыганаклары администраторы сыйфатында муниципаль эчке бурый алулар алып бара, кредит килешүләре һәм кредитларны жәлеп итү өчен шартнамәләр тәзи, муниципаль берәмлек исеменнән жирлек бюджеты турындагы каарда тиешле елга билгеләнгән чикләрдә муниципаль гарантияләр бирә;
 - авыл жирлеге жирлек бюджеты акчаларын кире кайтару нигезендә, бюджет инвестицияләре бирү турындагы килешүләр тәкъдим итә;
 - Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, авыл жирлеге Уставы нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;
- 3. Бюджет акчаларын алучы:**
- бюджет акчаларын алу хокукун раслаучы гаризалар яки башка документлар тапшыра;

- максатчан билгеләнеше нигезендә бюджет акчаларын нәтижәле файдалануны тәэммин итә;
- кире кайтару нигезендә алынган бюджет акчаларын үз вакытында һәм тулы үләмдә кайтарырга һәм түләү нигезендә бирелгән бюджет акчаларыннан файдаланган өчен түләү кертергә тиеш;
- обязан своевременно представлять отчеты и иные сведения об использовании бюджетных средств.

4. Жирле бюджетка керемнәр администраторы:

- жирлек бюджетына түләүләрнең дөреслеген, тулылыгын һәм вакытында түләнүен контрольдә тота;
- жирлек бюджетына түләүләр буенча пеняларны һәм штрафларны исәпли, исәпкә ала һәм түләттерә;
- район бюджетына артык түләнгән (алынган) түләүләрне, пеняларны һәм штрафларны кире кайтару (зачет) турында каарлар кабул итә.

Жирлек бюджетына керемнәрнең администраторлары булып дәүләт хакимиите органнары, жирле үзидарә органнары, бюджеттан тыш дәүләт фондлары идарәсе органнары, Россия Федерациясе Үзәк банкы, шулай ук билгеләнгән тәртиптә исәп-хисапның дөреслеген, тулылыгын һәм үз вакытында түләүнен дөреслеген, исәп-хисап ясауны, исәпкә алуны, артык түләнгән (алынган) түләүләрне, пеняларны һәм алар буенча штрафларны кире кайтару (зачет) турында каарлар кабул итүне һәм кабул итүне гамәлгә ашыручи дәүләт хакимиите органнары һәм жирле үзидарә органнары санала.

Статья 8. Жирлек бюджеты керемнәре

1. Жирлек бюджеты керемнәре Россия Федерациясе Бюджет һәм салым законнары нигезендә формалаша.

Статья 9. Жирлек бюджеты чыгымнары

1. Чираттагы финанс елында жирлек бюджетыннан финансдана:

- жирлек бюджеты кытлыгын финансдау чыганаклары һәм үз керемнәре исәбеннән үз керемнәре, чыгымнары исәбеннән - Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән чыгым йәкләмәләре, Россия Федерациясе законнары, шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә үтәлеше чираттагы финанс елында булырга тиешле федераль дәүләт хакимиите органнары, Татарстан Республикасы һәм жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен чикләү белән бәйле чыгым йәкләмәләре;

2. Авыл жирлеге, федераль дәүләт хакимиите органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары компетенциясенә кертелгән мәсьәләләрне хәл итүгә бәйле чыгым йәкләмәләрен, федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, билгеләргә һәм үтәргә хокуклы түгел.

Статья 10. Муниципаль заказ

1. Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар ташуга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алу өлкәсендә

контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль законда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Товар китерү, эшләр башкару һәм хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль заказ, җирлек бюджеты акчалары исәбеннән түләнелә.

Статья 11. Ҙирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр

1. Ҙирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән бюджетара субсидияләр җирлек бюджетында Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә карала.

Статья 12. Ҙирлекләр бюджетларына район бюджетыннан субсидияләр

1. Район Советы каарларында каралган очракларда һәм тәртиптә җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл иту буенча җирле үзидарә органнары вәкаләтләрен үтәгәндә барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслашу максатларында Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләре нигезендә җирлекләр бюджетларына район бюджетыннан субсидияләр бирелергә мөмкин.

2. Әлеге статьяда күрсәтелгән субсидияләр бирүнен максатлары һәм шартлары район Советы каары белән билгеләнгән тәртиптә төзелә торган җирле администрацияләр арасында килешүләр белән билгеләнә.

Статья 13. Район бюджетыннан шәһәр, авыл җирлекләре бюджетларына башка бюджетара трансферлар

1. Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасының тиешле законнары нигезендә кабул ителә торган район Советы каарларында каралган очракта һәм тәртиптә район бюджетыннан башка бюджетара трансферлар, шул исәптән төзелгән килешүләр нигезендә җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл иту вәкаләтләренен бер өлешен гамәлгә ашыруга бюджетара трансферлар да бирелергә мөмкин.

Статья 14. Ҙирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр

1. Акча йөкләмәләре буенча җирлек алдындагы бурыч булып акча средстволары суммасы тора, аны җирлек алдындагы акчалата йөкләмә нигезендә билгеле бер датага түләргә тиеш.

2. Ҙирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча таләпләр районның финанс активларын формалаштыра.

3. Ҙирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны исәптән төшерү һәм исәпкә алу кагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе), Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган очраклардан тыш, районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

4. Ҙирлек алдындагы акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) исәпкә алу, шулай ук күрсәтелгән йөкләмәләр һәм алыш-бирешләр буенча таләп хокукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93² статьясындагы 4 пунктында күрсәтелгән тиешле орган яисә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93² статьясындагы 5 пунктында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Өгөр дә килешү белән башкасы билгеләнмәгән булса, жирлек алдындағы акчалата йөкләмәләр тиешле сумманы жирлек бюджетының бердәм счетына күчеру датасыннан үтәлгән дип санала.

Статья 15. Жирлек бюджетында каралмаган чыгымнарны финанслау

1. Жирлек бюджеты чыгымнарының яңа төрләрен финанслау яисә жирлек бюджеты чыгымнарының гамәлдәге төрләрен финанслау чираттагы финанс елы башыннан ук, жирлек бюджеты турындагы каарга кертелгәндә йә ағымдагы елда жирлек бюджеты турындагы каарга тиешле үзгәрешләр кертелгәннән соң, жирлек бюджетының аерым статьялары буенча чыгымнар кимегәндә һәм (яисә) жирлек бюджеты турындагы каарга тиешле үзгәрешләр кертелгәннән соң гына башкарыла ала.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы каарда (кушымта рәвешендә) гамәлләре чираттагы финанс елына һәм план чорына юкка чыгарыла яисә туктатыла торган норматив-хокукий актлар (статьяларның, аерым пунктларның, пунктчаларның, абзацларның) исемлеге курсәтелә.

Норматив-хокукий актны тормышка ашыру өчен чыгымнар өлешчә (тулы күләмдә түгел) финанслау чыганакларына бюджет турында тиешле каарда тәэммин ителгән очракта, жирлек бюджеты турындагы каарда норматив актны финанслауның кайсы өлешендә каралмаган булуы курсәтелә..

3. Өгөр хокукий актлар жирлек бюджеты турында каарда каралмаган Бюджет йөкләмәләрен билгеләсә, жирлек бюджеты турында каар кулланыла.

4. Өгөр жирлек бюджетын үтәу барышында жирлек бюджеты керемнәренең күләме тиешле елга бюджет турындагы каарда билгеләнгән суммалардан артык артса, өстәмә керемнәр беренче чиратта тиешле елга бюджетта финанслау чыганаклары белән тәэммин ителмәгән яисә өлешчә тәэммин ителмәгән норматив актларда каралган чыгымнарны финанслауга жибәрелә (тулы күләмдә түгел).

Статья 16. Жирлек бюджеты дефициты

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты кабул ителгән очракта, жирлек бюджеты турында тиешле каар белән жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары раслана.

Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты кабул ителгән очракта, жирлек бюджеты турындагы тиешле каарда жирлек бюджеты чыгымнарын финанслау чыганакларыннан жирлек бюджеты чыгымнарын финанслау өчен жирлек бюджеты чыгымнарын жәлеп иту каралырга мөмкин.

2. Жирлек бюджетының ағымдагы чыгымнары жирлек бюджеты турындагы каар белән расланган жирлек бюджеты керемнәре күләменнән артып китә алмый.

3. Жирлек бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган кертемнәрнең һәм (яисә) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән керемнәрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең расланган еллык гомуми күләменең 10 процентыннан артмаска тиеш.

4. Өлеге пунктның 2-3 пунктларында билгеләнгән чик курсәткечләрне үтәу шулай ук жирлек бюджеты үтәлеши турындагы хисап курсәткечләре буенча финанс елы өчен тәэммин итепергә тиеш.

Статья 17. Жирлек бюджетында каралмаган чыгымнарны финанслау

1. Жирлек бюджеты чыгымнарының яңа төрлөрен финанслау яисә жирлек бюджеты чыгымнарының гамәлдәге төрлөрен финанслау чираттагы финанс елы башыннан ук, жирлек бюджеты турынdagы каарга кертелгендә йә агымdagы елда жирлек бюджеты турынdagы каарга тиешле үзгәрешләр кертелгеннән соң, жирлек бюджетының аерым статьялары буенча чыгымнар кимегендә hәм (яисә) жирлек бюджеты турынdagы каарга тиешле үзгәрешләр кертелгеннән соң гына башкарыла ала.

2. Чираттагы финанс елына hәм план чорына жирлек бюджеты турынdagы каарда (кушымта рәвешендә) гамәлләре чираттагы финанс елына hәм план чорына юкка чыгарыла яисә туктатыла торган норматив-хокукий актлар (статьяларның, аерым пунктларның, пунктчаларның, абзацларның) исемлеге курсәтелә.

Норматив-хокукий актны тормышка ашыру өчен чыгымнар өлешчә (тулы күләмдә түгел) бюджет турынdagы каарда финанслау чыганаклары белән тәэмmin итеплән очракта, жирлек бюджеты турынdagы каарда норматив актны финанслауның кайсы өлешендә каралмаган булуы күрсәтелә.

3. Хокукий актлар жирлек бюджеты турында каарда каралмаган Бюджет йөкләмәләрен билгеләсә, жирлек бюджеты турында каар кулланыла.

4. Эгәр жирлек бюджеты үтәлеши барышында жирлек бюджеты керемнәренең тиешле елга бюджет турынdagы каарда билгеләнгән суммадан артыграгы күләме арта бара икән, беренче чиратта өстәмә керемнәр тиешле елга бюджетта финанслау чыганаклары белән тәэмmin итепләнгән яисә өлешчә (тулы күләмдә түгел) тәэмmin итепләнгән норматив актларда каралган чыгымнарыны финанслауга жибәрелә.

Статья 18. Муниципаль унитар предприятиеләрнең, бюджет учреждениеләренең өченче затлардан бурыч алулары

1. Бюджет учреждениеләре кредит оешмаларыннан, башка юридик, физик затлардан, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан кредит (заем) алырга хокуклы түгел.

2. Муниципаль унитар предприятиеләр үз бурычларын жирлек Башкарма комитетында өченче затлардан мәжбүри рәвештә килештерәләр.

2 бүлек. ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫ ПРОЕКТЫН ТӘЗҮ

Статья 19. Гомуми нигезләмәләр

1. Жирлек бюджеты проектын тәзү-жирлек Башкарма комитетының аерым бурычы.

2. Жирлек бюджеты проектын тәзү алдыннан жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразын әшләү hәм бюджет, салым сәясәтенең төп юнәлешләрен әшләү күздә тотыла.

Статья 20. Жирлек бюджеты проектын тәзү өчен кирәклे белешмәләр

1. Жирлек бюджеты проектын тәзү тубәндәгеләргә нигезләнә:

- Россия Федерациясе Президентының Бюджет юлламасына;
- чираттагы финанс елына hәм план чорына жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы;

- чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет һәм салым сәясәтенен төп юнәлешләре;

Статья 21. Жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы

1. Жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы кимендә өч ел вакыт эчендә эшләнә.

Статья 22. Бюджет һәм салым сәясәтенен төп юнәлешләре

1. Жирлек Советы тарафыннан чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет һәм салым сәясәтенен өстенлекле юнәлешләре һәм юнәлешләре билгеләнә.

Статья 23. Финанс ресурслары балансы

1. Финанс ресурслары балансы жирлек территориясендә районның һәм хужалык итүче субъектларның барлык керемнәре һәм чыгымнары балансын тәшкил итә.

Финанс ресурслары балансы, жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы нигезендә, узган ел өчен финанс ресурсларының хисап балансы нигезендә төзелә һәм жирлек бюджетын төзу өчен нигез булып тора.

Статья 24. Ведомство һәм озак сроклы максатчан программалар

1. Озак сроклы максатчан программалар жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан эшләнә һәм раслана.

Озак вакытлы максатчан программалар исемлеген формалаштыру Россия Федерациясенең социаль-икътисади үсеш фаразы һәм Нурлат муниципаль районаның социаль-икътисади үсеш фаразлары һәм әлеге фаразлар нигезендә билгеләнә торган өстенлекләр нигезендә жирлек башкарма комитеты тарафыннан тормышка ашырыла.

2. Жирлек бюджетында ведомство максатчан программаларын гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре каралырга мөмкин.

Статья 25. Жирлек бюджеты турында карап проектында карау һәм раслау өчен бирелә торган курсәткечләр составы

1. Жирлек бюджеты турындагы карап проектында жирлек бюджетының төп характеристикалары булырга тиеш.

Жирлек бюджетының төп характеристикаларына керемнәренең гомуми күләме, чыгымнар һәм жирлек бюджеты кытлыгы керә.

2. Жирлек бюджеты турындагы карап проектында шулай ук жирлек бюджетының төркем, төркемчәләр һәм Россия Федерациясе бюджетларының керемнәр классификациясенең статьялары буенча фаразлана торган керемнәре курсәткечләре дә бар.

3. Жирлек бюджеты карапы белән түбәндәгеләр билгеләнә:

- бюджет керемнәренең баш администраторлары исемлеге;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;

бюджет ассигнованиеләрен чираттагы финанс елына һәм план чорына чыгымнар классификациясенең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары һәм чыгымнар төрләре буенча бүлү;

гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә юнәлдерелгән бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;

чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансферлар күләме;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлеге;

муниципаль эчке бурыйчның ин югары чиге, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына, муниципаль гарантияләр буенча бурыйчның ин югары чиген күрсәтеп;

бюджет ассигнованиеләрен чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджетлар чыгымнары классификациясенең бүлекләре һәм бүлекчәләре, максатчан статьялары һәм чыгымнар төрләре буенча бүлү;

бюджет законнары актларында билгеләнгән башка күрсәткечләр.

4. Жирлек бюджеты турындагы карап проектында муниципаль бурыйчның тубәндәге характеристикалары билгеләнергә тиеш: жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары, Чираттагы финанс елыннан соң килүче елның 1 гыйнварына муниципаль бурыйчның ин югары чиге, шулай ук әлеге Нигезләмәдә каралган башка чик күрсәткечләр, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләрнең ин чик күләмнәрен күрсәтеп, билгеләнергә тиеш.

5. Авыл жирлеге бюджеты турындагы карап проектында чыгымнар составында чираттагы финанс елыннан артып киткән вакытка салым кредитлары бирү лимитлары билгеләнергә тиеш.

Статья 26. Жирлек бюджеты проекты белән

бер үк вакытта төзелә торган документлар һәм материаллар

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты проектын төзу максатларында тубәндәге документлар һәм материаллар әзерләнергә тиеш:

- чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы;

- чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы;

2. Жирлек бюджеты проекты белән бер үк вакытта чираттагы финанс елына тубәндәгеләр төзелә:

- чираттагы финанс елына һәм план чорына адреслы инвестиция программы;

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты кытлыгын каплау өчен каралган авыл жирлегенең муниципаль бурыйч структурасы һәм муниципаль эчке бурыйч алулар программы;

- бирелгән салым ташламаларыннан жирлек бюджеты югалтуларын бәяләү;

- агымдагы финанс елына жирлек бюджеты үтәлешенә бәя;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә каралган башка документлар һәм материаллар.

Статья 27. Жирлек бюджеты проектын төзу тәртибе

1. Жирлек бюджеты проектын төзу тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә жирлекнен башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

З бүлек. ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫН КАРАУ ҺӨМ РАСЛАУ

Статья 28. Жирлек Советы каравына жирлек бюджеты проектын керту

1. Жирлек башкарма комитеты жирлек Советы каравына чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты түрүнда карар проектын 15 ноябрьдән дә соңга калмыйча тубәндәге документлар һәм материаллар белән бергә кертә:

чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет һәм салым сәясәтенен төп юнәлешләре;

агымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль-икътисади үсешенең якынча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елында районның социаль-икътисади үсешенең көтелгән нәтижәләре;

чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы;

чираттагы финанс елына һәм план чорына районның берләштерелгән бюджетының төп характеристикалары фаразы (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, дефицит (профицит);

бюджет проектына аңлатма языу;

методикалар (методикалар проектлары) һәм бюджетара трансферларны бүлүнеге исәпләү;

чираттагы финанс елы ахырына һәм план чорының һәр ел ахырына муниципаль бурыйчның иң югары чиге;

чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль эчке бурыйч алулар программасы проекты;

чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль гарантияләр программалары проектлары;

агымдагы финанс елына бюджет үтәлешен бәяләү;

бюджет законнары актларында каралган башка документлар һәм материаллар.

2. Жирлек бюджеты түрүндагы карар проектын керту алдыннан жирлек Советына салымнар һәм жыемнар түрүндагы каарларның проектларын керту һәм аларны үзгәртү түрүнда каарлар проектларын керту зарур.

4 бүлек. ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫ ҮТӘЛЕШЕ

Статья 29. Жирлек бюджеты үтәлеше нигезләре

1. Авыл жирлеге территориясендә жирлек бюджетының казначылык үтәлеше билгеләнә.

Жирлек бюджетының үтәлеше жирлек башкарма комитеты тарафыннан тәэммин ителә.

2. Жирлек бюджеты касса бердәмлеге һәм чыгымнар ведомствога буйсынуында башкарыла.

Статья 30. Жирлек бюджетының жыелма бюджет язмасы

1. Жирлек бюджетының үтәлеше бюджет язмасы нигезендә башкарыла.

2. Бюджет язмасы Россия Федерациясе бюджетлары чыгымнарының функциональ һәм икътисадый классификацияләре нигезендә жирлекнең

расланган бюджеты нигезендә бюджет акчаларын бүлүчелөр һәм алучылар буенча бюджет акчаларын баш бүлүче тарафыннан төзелә.

3. Бюджет язмалары нигезендә бюджет акчаларын баш бүлүчелөрнен жыелма бюджет язмасы төзелә.

Статья 31. Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлеше

1. Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлешен күздә тота:

- жирлек бюджетының бердәм счетына керемнәрне күчерү һәм күчерү;

- жирлек бюджетына артык түләнгән керем суммасын кире кайтару;

- жирлек бюджеты керемнәрен исәпкә алу һәм жирлек бюджеты керемнәре турында хисап төзү.

Статья 32. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча төп этаплары

1. Жирлек бюджеты чыгымнар буенча, эзлекле рәвештә тормышка ашырыла торган санкция һәм финанслау процедуralарын үтәп, жирлек бюджетының бердәм счетында бюджет акчаларының фактта булуы чиklәрендә үтәлә.

Жирлек бюджеты чыгымнарын башкарғанда санкцияләүнен төп этаплары булып торалар:

бюджет язмасын төзү һәм раслау;

бюджет ассигнованиеләре турында хәбәрнамәләрне баш бүлүчелөргә, бүлүчелөргә һәм бюджет акчаларын алучыларга житкерү, шулай ук бюджет акчаларын баш бүлүчелөргә, бүлүчелөргә һәм бюджет учреждениеләренә керемнәр һәм чыгымнар сметаларын раслау;

бюджет йәкләмәләре лимитлары турында хәбәрнамәләрне баш бүлүчелөргә, бюджет акчаларын алучылар һәм аны бүлүчелөргә житкерү һәм раслау;

бюджет акчаларын алучылар тарафыннан акчалата йәкләмәләрне кабул иту; акчалата йәкләмәләрне үтәүне раслау һәм тикшерү.

Финанслау процедурасы бюджет акчаларын тотудан гыйбарәт.

Статья 33. Бюджет ассигнованиеләре турында хәбәрнамә

1. Жирлек бюджетыннан бюджет ассигнованиеләре күләме бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчелөргә житкерелә.

Бюджет ассигнованиеләре турында хәбәрнамә жирлек бюджеты чыгымнарын һәм түләүләрне гамәлгә ашыру буенча бюджет йәкләмәләрен кабул иту хокуқын бирми.

Бюджет ассигнованиеләре турында хәбәрнамәләрдә житкерелгән бюджет ассигнованиеләре күләмнәрен үзгәртү Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы белән билгеләнгән вәкаләтләр қысаларында гамәлгә ашырыла.

Бюджет акчаларын алучылар бюджет ассигнованиеләренен үзгәрүе турында 15 көн эчендә хәбәрнамәләр алырга тиеш.

Статья 34. Бюджет йәкләмәләренең лимитларын раслау

1. Бюджет йәкләмәләренең лимиты - бюджет акчаларын баш бүлүче, бүлүче һәм алучы өчен өч айдан да артмаган чорга билгеләнә һәм раслана торган бюджет йәкләмәләре күләме.

2. Бюджет йәкләмәләренең лимитлары бюджет акчаларын алучыларның һәм бүлүчелөрнен барысына да гамәлдә булган чоры башланырга 5 көннән дә соңга калмыйча житкерелә.

3. Бюджет акчаларын алучыларның чыгымнарны һәм түләүләрне гамәлгә ашыру буенча акчалата йәкләмәләрне кабул итүгә хокуклары күләме бюджет йәкләмәләре лимитлары белән билгеләнә.

Бюджет акчаларын алучылар товар (эшләр, хезмәт күрсәтуләр) белән тәэммин итүче белән килешүләр төзү юлы белән бюджет йәкләмәләре лимитларын һәм керемнәр һәм чыгымнар сметасын аларга житкерелгән чикләрдә чыгымнарны һәм түләүләрне гамәлгә ашыру буенча акчалата йәкләмәләрне кабул итәргә һәм алар нигезендә чыгымнарны һәм түләүләрне башкару өчен түләү һәм башка документлар төзергә хокуклы.

Статья 35. Жирлек бюджетыннан бюджет ассигнованиеләрен үзгәрту

1. Бюджет ассигнованиеләре турындагы хәбәрнамәдә житкерелгән бюджет ассигнованиеләре турындагы хәбәрнамәдә күрсәтелгән белән чагыштырганда, үзгәрту, жирлек бюджеты чыгымнарын киметү режимын кертү нәтиҗәсендә, башкарлырыга мөмкин яисә Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә бюджет акчаларын баш булуче тарафыннан гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Статья 36. Жирлек бюджеты чыгымнарын киметү

1. Әгәр жирлек бюджетын үтәү барышында жирлек бюджеты керемнәренең яисә жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларыннан керемнәренең күләме киму күзәтелә икән, бу жирлек бюджеты тарафыннан расланган еллык билгеләнештәге чыгымнарны 10 проценттан да артмаган күләмдә финанслауга китерә, жирлекнең башкарма комитеты жирлек бюджеты чыгымнарын киметү режимын кертү турында Карап кабул итәргә һәм күрсәтелгән режим кертергә хокуклы.

2. Жирлек бюджеты чыгымнарын киметү режимын кертү турындагы каарда курсәтелгән режим кертелгән дата һәм жирлек бюджеты чыгымнарын киметү күләме күрсәтелергә тиеш. Шул ук вакытта бюджет ассигнованиеләрен қыскарту бюджет акчаларын баш булученең һәрберсе буенча еллык билгеләнешләренең 10 проценттан артыгын тәшкىл итәргә тиеш түгел.

3. Жирлек бюджеты чыгымнарын киметү режимын кертү турында бюджет акчаларын баш булучеләргә, булучеләргә һәм алучыларга хәбәр итү аны гамәлгә кертү датасына кадәр 15 көннән дә сонга калмыйча башкарыла.

4. Жирлек бюджеты чыгымнарын киметү режимын кертү турындагы карап нигезендә, бюджет йәкләмәләренең кулланылмаган лимитлары қыскартыла.

5. Жирлек бюджеты чыгымнарын киметү режимын гамәлдән чыгару, жирлек бюджеты чыгымнарын киметү күләмен үзгәрту Башкарма жирлек тарафыннан башкарыла.

Статья 37. Жирлек бюджеты чыгымнарын 10 проценттан да күбрәк киметү

1. Әгәр жирлек бюджетын үтәү барышында жирлек бюджеты керемнәренең яисә жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларыннан керемнәренең күләме киму күзәтелә икән, бу жирлек бюджеты тарафыннан расланган еллык билгеләнештәге чыгымнарны 10 проценттан артыкка финанслауны тұлышынча финанслауга китерә, жирлек башкарма комитеты жирле Советка ағымдагы финанс елына жирлек бюджеты турындагы карапга үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карап проектын кертә.

2. Жирлек советы әлеге карап проектын керткөннөн соң 15 көн эчендә чираттан тыш тәртиптә карый.

3. Әгәр жирлек бюджеты турындагы караптар үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында карап проекты 15 көн эчендә кабул ителмәсә, алга таба әлеге мәсьәлә буенча карап кабул ителгәнчә, жирлек бюджеты турындагы караптарда башкасы карапмаган булса, жирлек башкарма комитеты жирлек бюджеты чыгымнарын пропорциональ киметүгә хокуклы.

Статья 38. Жирлек бюджетын үтәгәндә фактта алынган жирлек бюджеты турында карап белән өстәмә расланган табышлардан файдалану

1. Жирлек бюджетын үтәгәндә жирлек бюджеты турындагы карап белән расланганнан артык фактта алынган керемнәр, жирлек бюджеты турындагы караптар үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертмичә генә, жирлек бюджеты дефициты күләмен киметүгә һәм жирлек бюджетының бурыч йөкләмәләрен киметүче түләүләргә жибәрелә. Шул ук вакытта өстәмә бюджет язмасы әзерләнә һәм раслана.

2. Кирәк булган очракта, әлеге пункттың 1 пункттында күрсәтелгән максатларга өстәмә табышларны жибәрергә, йә көтелгән факттагы керемнәр расланган еллык билгеләнешләрдән 10 процентка арткан очракта, жирлек бюджеты турындагы карап белән расланган ассигнованиеләрдән артык финанслау жирлек бюджеты турындагы караптар үзгәрешләр һәм өстәмәләр керткөннөн соң гамәлгә ашырыла. Жирлек бюджеты турындагы караптар үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турындагы карап авыл жирлеге Советы тарафыннан квартал (ярты еллык) бюджеты үтәлеше нәтижәләре буенча кабул ителә, анда әлеге арттырып жибәрелгән.

3. Авыл жирлеге бюджеты турындагы караптар үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турындагы карап проекты өстәмә керемнәр алу белән бәйле рәвештә жирлек Советына Башкарма комитет тарафыннан кертелергә тиеш, ул аны 15 көн дәвамында чираттан тыш тәртиптә карый. Әгәр карап проекты 15 көн эчендә кабул ителмәсә, жирлек башкарма комитеты барлык юнәлешләр буенча да жирлек бюджеты чыгымнарын тигез индексацияләүне, жирлек бюджеты дефицитын киметкөннөн һәм бурыч йөкләмәләрен түләгәннөн соң башкарырга хокуклы.

Статья 39. Бюджет ассигнованиеләрен күчерү

1. Бюджет акчаларын баш булучегә бүлеп бирелгән бюджет ассигнованиеләре Россия Федерациясе бюджетлары чыгымнарын функциональ классификацияләүнен бүлекләре, бүлекчәләре һәм максатчан статьялары һәм чыгымнар төрләре арасында бюджет акчаларын баш булучегә бүлеп бирелгән бюджет ассигнованиеләренең 10 процента чикләрендә күчерелергә мөмкин.

Бюджет ассигнованиеләрен күчерү турында бюджет йөкләмәләре лимитларын житкергәндә хәбәр ителә.

2. Бюджет акчаларын баш булуче, үз компетенциясе кысаларында бюджет акчаларын алучылар арасында бюджет ассигнованиеләрен бюджет акчаларын алучыга житкерелгән бюджет ассигнованиеләренең 5 проценттан да артмаган күләмдә күчерергә хокуклы.

Бюджет акчаларын булучеләр, аларның үзгәрюе турында карап кабул ителгән көннөн соң 15 көн эчендә, бюджет ассигнованиеләре үзгәрюе турында хәбәрнамәне алдагы барлык булучеләргә һәм алучыларга житкерергә тиеш.

Статья 40. Бюджет ассигнованиеләрен үзгәртүне чикләү

1. Финанс елына исәплөгендә бюджет ассигнованиеләре күләме бюджет язмасы һәм җирлек бюджеты түрүндагы каар белән расланган бюджет ассигнованиеләре күләменнән 10 проценттан да артмаган күләмдә аерылырга мөмкин.

2. Бюджет ассигнованиеләре күләме бюджет язмасы белән расланган бюджет ассигнованиеләре күләмнәреннән, расланган бюджет ассигнованиеләренең 15 процентыннан да артмаган күләмдә аерылырга мөмкин.

Статья 41. Ҙирлек бюджеты чыгымнарын блоклау

1. Ҙирлек бюджеты чыгымнарын блоклау җирлек бюджеты үтәлешенең теләсә кайсы этабында очрактарда башкарыла:

- әгәр бюджет ассигнованиеләре җирлек бюджеты түрүндагы каар нигезендә билгеләнгән таләпләрне баш булуче, эш бируче, бюджет акчаларын алучы тарафыннан башкарылган очракта бүленеп бирелгән булса, ләкин бюджет йөкләмәләре лимитларын төзу яисә кабул ителгән бюджет йөкләмәләрен раслау вакытына бу шартлар үтәлмәгән очракта;

- бюджет акчаларын максатчан кулланмау фактларын ачыклау.

2. Чыгымнарны блокировкалау түрүндагы каар бюджет акчаларын баш бүлүченең яки бюджет акчаларын башка алучының үтенечнамәсе буенча чыгымнарны блоклауга китергән соңы шартларны үтәгәннән соң гына юкка чыгарыла.

Статья 42. Бюджет йөкләмәләренең лимитларын үзгәрту

1. Бюджет йөкләмәләренең лимитларын үзгәрту түбәндәге очрактарда мөмкин:

- бюджет ассигнованиеләре үзгәрешләре;

- чыгымнарны блокировкалау;

- билгеләнгән бюджет йөкләмәләренең лимитларын үтәүне кичектерү.

2. Бюджет акчаларын баш бүлүчеләр бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет йөкләмәләренең үзгәртелгән лимитлары гамәлдә булган чорга 5 көннән дә соңга калмыйча үзгәртергә тиеш.

Статья 43. Ҙирлек бюджеты үтәлеше түрүнда бюджет исәбе һәм хисап

1. Ҙирлек бюджетын үтәу барышында башкарыла торган барлық керемнәр, дефицитны финанслау чыганаклары, җирлек бюджеты чыгымнары, шулай ук операцияләр бюджет исәбенә алышырга тиеш.

2. Ҙирлек бюджеты үтәлеше түрүндагы хисап оператив, квартал саен, ярты еллык һәм еллык булырга мөмкин.

Жирлек бюджеты үтәлеше түрүндагы хисапларның бердәм методологиясе Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

Жирлек бюджеты үтәлеше түрүндагы еллык хисап җирлек Советы тарафыннан расланырга тиеш.

Статья 44. Бюджет елы тәмамлануы

1. Финанс елы 31 декабрьдә тәмамлана.

2. Бюджет йөкләмәләренең лимитлары 31 декабрьдә гамәлдән чыга.

3. 25 декабрьдән соң акчалата йөклөмәләрне кабул итү рөхсәт ителми.

Муниципаль берәмлек кабул ителгән һәм расланган акчалата йөклөмәләрне елның соңы эш көненә кадәр түләргә тиеш.

4. Бюджет учреждениеләре тарафыннан эшкуарлык эшчәнлегеннән алынган һәм 31 декабрьгә файдаланылмаган акчалар шул ук суммаларда тиешле бюджет учреждениеләренә яңа ачылган шәхси счетларга күчерелә.

5. Кабул ителгән акча йөклөмәләре буенча операцияләр тәмамланганнан соң, жирлек бюджетының бердәм счтында калган акчалар Чираттагы финанс елы башына калган акчалар сыйфатында исәпкә алышырга тиеш.

Статья 45. Бюджет хокук бозулары өчен җаваплылык

1. Авыл жирлеге бюджет хокук бозулары өчен җаваплылык Россия Федерациясе бюджет законнарында каралган нигезләр һәм рәвешләр буенча башкарыла.